

De Zen Heart Sangha Gedragscode

November 2015

"On the eighteenth day of the ninth month of the first year of the Pao-ching Era of the Sung Dynasty (1225), the late abbot of Tien-tung instructed me, Eihei Dogen Osho, saying: "The Buddha Sila are the single most important matter of our school. In the past, the masters of Mount Grdhakuta, Shao-len, Tsao-chi, and Mount Tung transmitted these Dharma Sila of the Tathagatha to their successors generation after generation until they came to me." Now I transmit them to you. You should receive them in deep faith and not permit them to be discontinued. For this I earnestly pray. "

Eihei Dogen Zenji

The Japanese word jukai contains the character "ju," which means "receiving," and the character "kai," which means "to awaken." So "jukai" literally means "to receive awakening." What that means concretely, practically, is simply that we acknowledge our true nature, we acknowledge that our life itself is the way of "awakening," that the perfect life is our life. When we choose to acknowledge this in our Zen practice, we participate in a ritual during which the teacher "transmits" the precepts to us. These precepts are the natural expression of who we really are, of our awakened nature, even though we are not always aware of it. They have been handed down from teacher to student for generations and are the living, dynamic reminders of how we aspire to live our lives boundlessly, truthfully, at peace with ourself and others.

Amy Hollowell Sensei

De Zen Heart Sangha Gedragscode

Inleiding

In het (recente) verleden is aan het licht gekomen dat er regelmatig sprake is geweest van ernstige misstanden in boeddhistische organisaties en groepen. Deze misstanden en hun gevolgen hebben me diep geraakt en zijn de aanleiding voor het ontstaan van deze gedragscode. In de eerste plaats omdat er veel leed, teleurstelling, verwarring en ontreddeering teweeg is gebracht bij de betrokkenen. Maar ook vanwege de erosie van vertrouwen in de Boeddha-weg terwijl er ook zovelen zijn, leerlingen en leraren, die in diepe en eerbare wederzijdse betrokkenheid proberen de Boeddha-weg te gaan en die geconfronteerd worden met volkomen begrijpelijk wantrouwen. Ik hoop met heel mijn hart dat deze code niet wordt ervaren als een verdere formalisering van dit wantrouwen. Ik hoop dat het kan helpen om het diepe vertrouwen dat we als mensen en als leerlingen en leraar in elkaar hebben in onze sangha, te beschermen en bestendigen. Als leraar van de Zen Heart Sangha zal ik proberen om me met al mijn kracht te houden aan deze gedragscode, waaraan ik ook gehouden kan en moet worden er door het bestuur en de leden van de sangha.

De White Plum Asangha heeft een Model Code of Ethical Conduct (CEC) vastgesteld die ten dele als voorbeeld voor deze tekst heeft gediend. Maar bij het denken hierover en praten met hen die me het meest nabij zijn, kwam ik tot de conclusie dat ik me wil baseren op de geloften, die ik zowel bij mijn lekenwijding als bij de Dharma-transmissie heb ontvangen van mijn leraar Genno Pagès Roshi en die ik met heel mijn hart heb afgelegd.

Deemoed

Het afleggen en onderhouden van mijn geloften is niet een éénmalige gebeurtenis die daarna af is. Het is voor mij een eindeloos proces. Ik committeer me, ik toets mijn gedrag eraan, ik vind ze weer terug en verbind me opnieuw. Zo houd ik ze in stand. Daarom speelt het vers van deemoed een belangrijke rol. Ik erken wat er was en neem de volle verantwoordelijkheid voor al wat is geweest (en dat kan dus ook betekenen dat ik dingen die scheef zijn komen te staan, weer recht probeer te zetten). Dan zet ik de volgende stap, steeds opnieuw.

*Al het onheilzame karma
Door mij veroorzaakt in woord, daad en gedachte
Vanwege mijn grenzeloos willen, weigeren en niet zien
Nu ben ik bereid dit in mij deemoedig te erkennen*

Dit is niet het schoonwassen van mijn historie. Het is niet bedoeld om mijn verantwoordelijkheid te ontlopen voor mijn doen en nalaten. Het is een volledige en heilzame erkenning van mijn verantwoordelijkheden en van de pijn die ik heb veroorzaakt. Juist daardoor kan ik ook beschouwen, veranderen, vergeven en verder gaan. Ik beloof hier iedere dag bij stil te staan.

De Sila

Deze gedragscode is gebaseerd op de Geloften, de Sila. Maar hoewel Sila (sanskriet) vaak wordt vertaald met "geloften", is dat ontoereikend. Het woord Sila verwijst naar een levenshouding van deugdzaamheid, moraliteit en (zelf)discipline. Het woord alleen zien als een verwijzing naar regels en voorschriften is dus te beperkt. Het verwijst naar een innerlijke houding die dieper

gaat dan het volgen van de regels en mijn gelofte is dat ik die levenshouding steeds dieper wil ontwikkelen en dat sluit aan op de kerngelofte waarin al mijn geloften terugkeren:

“May I love always more”.

De Drie Toevluchten tot De Drie Juwelen

Ik neem mijn toevlucht tot de Boeddha.

Ik neem mijn toevlucht tot de Dharma.

Ik neem mijn toevlucht tot de Sangha.

Ik weet dat ik een vluchteling ben, een ontheemde, en ik zoek en vind beschutting in deze geloften. Ik zoek waarachtige bescherming en bevrijding in openheid en een thuis zonder muren, afschermingen, zekerheden en zelfrechtvaardigingen. Ik wil steeds thuis komen in mijzelf zoals *ik bèn*. Ik beloof mezelf en allen, en met name mijn leerlingen en alle bezoekers van de zendo en de sangha, te zien als de Boeddha, als de Dharma en als de Sangha. Ik beloof alles te doen wat in mijn vermogen ligt om het welzijn, de veiligheid en de integriteit van Boeddha, Dharma en Sangha te helpen creëren en te beschermen.

De Drie Zuivere Geloften

Ik beloof mijn uiterste best te doen om het verkeerde na te laten.

Ik beloof om niet te (ver)oordelen, om mijn ideeën over mijzelf en de wereld om mij heen los te laten en niet te handelen (of handelen na te laten) vanuit die oordelen en ideeën en vanuit zelfzuchtige verlangens.

Ik beloof mijn uiterste best te doen om het goede te doen.

Ik beloof om een open deelnemer aan, en getuige te zijn van, het leven, met alle lijden en vreugde, en vanuit die openheid en verbondenheid te handelen of na te laten.

Ik beloof mijn uiterste best te doen om het goede te doen voor anderen.

Ik beloof om te weten van de vreugde en het lijden om me heen, om te weten dat ik de ander ben en dat de ander mij is en te doen of na te laten vanuit dit weten.

De tien zwaarwegende Geloften

Bewust van eenheid en van verscheidenheid en van de harmonie tussen eenheid en verscheidenheid, verbind ik mij aan deze tien geloften:

1. Ik leg de gelofte af om niet te doden.
Ik zal mijn uiterste best doen om te ervaren en te verwerkelijken dat ik niet los sta van alles dat leeft en dus alles dat leeft te respecteren en lief te hebben. Ik beloof geen kwaad te berokkenen en te proberen in harmonie te leven met al het leven.
2. Ik leg de gelofte af om niet te stelen.
Ik zal mijn uiterste best doen om vrede te vinden met wat er nu in mijn leven is. Ik beloof

niets te nemen dat me niet gegeven wordt en om te schenken, te vragen en te ontvangen wat nodig is.

3. Ik leg de gelofte af om te leven zonder hebzucht en om af te zien van seksuele misdragingen.

Ik zal mijn uiterste best doen om al mijn medemensen en alle levende wezens met respect en waardigheid te behandelen. Ik beloof (in) liefde en vriendschap te geven en te ontvangen zonder te claimen of misbruik te maken.

4. Ik leg de gelofte af om niet te liegen

Ik beloof mijn uiterste best te doen om geen onwaarheid te spreken of onwaarachtig te zwijgen. Ik zal proberen om te luisteren en te spreken vanuit mijn hart. Om dat wat ik zie als de waarheid op een respectvolle manier uit te dragen, zonder afbreuk te doen aan wat een ander ziet als de waarheid.

5. Ik leg de gelofte af om niet in begoocheling en onwetendheid te verblijven.

Ik beloof mijn uiterste best te doen om mijn geest te ontwikkelen tot helder inzicht, om niet onwetend te blijven en af te zien van misbruik van middelen die de geest benevelen.

6. Ik leg de gelofte af niet te oordelen en het gedrag van anderen niet te bekritisieren en kwaad te spreken.

Ik beloof mijn uiterste best te doen om liefdevol en zonder oordeel te aanvaarden wat ieder ogenblik mij biedt.

7. Ik leg de gelofte af mezelf niet te verheffen en anderen niet te beschuldigen.

Ik beloof mijn uiterste best te doen om open en eerlijk te zijn en uit te spreken wat ik aanvoel als waar en rechtvaardig, wetende dat dit slechts mijn waarheid is en dat anderen hun waarheid kennen.

8. Ik leg de gelofte af om niet gierig te zijn.

Ik beloof mijn uiterste best te doen om alle ingrediënten van mijn leven te benutten en te delen. Ik beloof te proberen om te leven in het bewustzijn dat al wat ik heb en al wat ik ben, me gegeven is en niet mijn persoonlijke bezit. Zo kan ik vrijelijk doorgeven zonder vast te houden en zonder te leven in een mentaliteit van armoedigheid.

9. Ik leg de gelofte af om niet in kwaadheid of woede te verblijven.

Ik beloof mijn uiterste best te doen om lijden te transformeren tot wijsheid en niet te proberen de pijn te ontlopen door uitingen van agressie.

10. Ik leg de gelofte af om geen kwaad te spreken over de Drie Juwelen.

Ik beloof mijn uiterste best te doen om te ontwaken en volledig te ervaren dat alle wezens de Drie Juwelen van Boeddha, Dharma en Sangha omvatten. Ik beloof mijn uiterste best te doen om mijn leven te eren en te benutten als een middel tot het scheppen van vrede.

Ik wil deze geloften verder vorm geven in de volgende uitgangspunten waarin de bovenstaande geloften weerspiegeld worden:

Vertrouwelijkheid

De open relatie tussen leraar en leerling vergt onder andere het delen van gevoelige persoonlijke informatie. Ik beloof hierin uiterste vertrouwelijkheid te betrachten. Alleen wanneer naar mijn inschatting de veiligheid en het welzijn van een lid van de sangha, de gehele sangha of een of meerdere mensen buiten de sangha in het geding is, zal ik in diepste vertrouwelijkheid advies proberen in te winnen over het juist behandelen van de situatie. Wanneer ik het gevoel heb dat een lid van de sangha de intentie heeft zichzelf of anderen kwaad te berokkenen of dat al gedaan heeft, kan ik genoodzaakt zijn de betreffende autoriteiten daarover te informeren.

Niet symmetrische relaties

Als leraar zal ik advies inwinnen bij deskundigen en raadgevers, andere leraren in en buiten de White Plum lijn en met name bij mijn leraar Catherine Genno Pagès Roshi, over de valkuilen en effecten van de soms asymmetrische relatie tussen leraar en leerling. Ik beloof mezelf daarin doorgaand te scholen.

Openheid en Veiligheid

Ik beloof te proberen om een open sfeer te helpen creëren en om te bevorderen dat allen de mogelijkheid hebben om hun beoefening te verdiepen en zich uit te spreken in een veilige omgeving. In beloof dit in de wetenschap dat het open aangaan van verschillen in opvatten en aanvoelen de diepe verbindingen in de sangha kunnen bevorderen en dat het verhullen en verzwijgen van deze verschillen de verbindingen kunnen breken, hoewel soms ook het omgekeerde waar kan zijn. Ik beloof daarbij steeds alles te doen wat ik kan om de dialoog in de sangha te laten plaats vinden in diep onderling respect, waardigheid en mededogen. Ik beloof te proberen om steeds een voorbeeld te zijn en te spreken en te handelen

- zonder leugens en onwaarheden
- zonder zelfverheffing
- zonder stemverheffing
- zonder beschuldigingen en verwijten
- zonder zelfrechtvaardiging
- zonder verzwijgen of verhullen van wat openbaar gezegd zou moeten worden.

Bewustzijn van kwetsbaarheden

Ik beloof om me te scholen en te verdiepen in het bewust zijn van mijn verlangens en wensen en die steeds te plaatsen in en te toetsen aan het brede kader van de behoeften en belangen van de individuele leden van de sangha, van de gehele sangha en van de wereld. Ik zie de noodzaak in van voortgaand zelfonderzoek aangezien de functie van leraar op subtiele wijze mijn openheid, bescheidenheid en inzicht zou kunnen ondermijnen. Een gebrek aan bescheidenheid kan ook mijn zicht op mijn verantwoordelijkheden vertroebelen en daarom zie ik de noodzaak om dit ook te toetsen aan de inzichten en opvattingen van de leden van het bestuur van de sangha, van mijn dharma-broer Frank De Waele Roshi en dharma-zussen Amy Hollowell Sensei en Corinne Frottier Sensei en van mijn leraar Genno Roshi.

Grenzen

De uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het handhaven van heldere grenzen tussen leraar en leerling in de Zen Heart Sangha berust bij mij als leraar, hoewel ook de leerlingen en de sangha als geheel daarin verantwoordelijkheden hebben. Wanneer ik aangesproken word om te handelen in een hoedanigheid anders dan die van leraar en die de begrenzings van leraarschap en van mijn vaardigheden overschrijden, zal ik mijn leerlingen verwijzen naar anderen met competenties in andere gebieden zoals de (geestelijke) gezondheidszorg, juridische begeleiding, enzovoorts.

Relaties op meerdere terreinen

Relaties zijn complex en kunnen zich uitstrekken over meerdere gebieden. Voorbeelden zijn diepe vriendschappen, financiële en beroepsrelaties tussen leraar en leerling. Deze relaties zijn vaak prachtig en doorgaans probleemloos, mits er maar voldoende transparantie is binnen de sangha. Maar ze hebben ze een reëel potentieel om de relatie tussen leraar en leerling en relaties binnen de sangha te verstoren. Ik beloof waakzaam te zijn om de grenzen van deze relaties helder te houden. Ik beloof verder dat ik geen therapeut/cliënt relatie zal aangaan met

een leerling of sangha-lid.

Romantische en seksuele relaties

Aangezien een romantische/seksuele relatie tussen een leraar en een leerling een enorm potentieel in zich draagt van subtiel of openlijk (machts)misbruik en nagenoeg onontkoombaar leidt tot pijn, teleurstelling, verwarring en verstoring in de sangha (en bij alle andere betrokkenen) is het voor mij helder dat een dergelijk potentieel van lijden vermeden moet worden. Ik geloof ten diepste dat een romantische en/of seksuele relatie tussen een leraar en leerling ontoelaatbaar is en ik beloof dan ook dat ik een dergelijke relatie niet zal laten ontstaan. Ik beloof dat ik steeds alert en open zal proberen te zijn en in mijn gevoelens zorgvuldig zal zijn, niet alleen ten aanzien van mijzelf, maar ook ten aanzien van alle andere betrokkenen. Ik beschouw het als vanzelfsprekend dat deze alertheid, de benodigde zorgvuldigheid, openheid en zuiverheid volkomen mijn verantwoordelijkheid zijn. Ik beloof ook dat ik altijd zal proberen eerlijk en duidelijk te zijn over eventuele relaties buiten de sangha.

Collegiale zuiverheid

Wanneer iemand zich meldt in de sangha voor beoefening en/of verzoekt om mijn leerling te worden, zal ik altijd vragen of die persoon al aan een andere leraar verbonden is of is geweest. Indien dat het geval is zal ik steeds stimuleren dat de persoon in kwestie contact opneemt met die eerdere leraar om de situatie te bespreken (voor zover dat mogelijk is) en te komen tot heldere afspraken. Als het gaat om een verzoek leerling te mogen worden zal ik stimuleren dat de leerling formeel afscheid neemt van de eerdere leraar. Ik beloof op geen enkele wijze te zullen proberen leden van de sangha of bezoekers aan te moedigen om een formele relatie leerling-leraar met mij aan te gaan en het initiatief volledig bij de ander te laten.

Openheid en horizontale verbinding

Ik beloof om samen met de leden van de sangha te oefenen in processen van openheid en delen in veiligheid om een cultuur te ontwikkelen van luisteren en spreken in openheid, gelijkwaardigheid en veiligheid en daarin onderwerpen die betrekking hebben op ethiek en gedrag, niet uit de weg te gaan.

Transparantie

Ik beloof te werken aan een zo gezond mogelijke balans tussen openheid en vertrouwelijkheid in de sangha. Ik beloof zo alert mogelijk te zijn op eventuele conflicten en belangentegenstellingen tussen mijzelf en leden van de sangha en tussen sangha-leden onderling. Dergelijke tegenstellingen zal ik zo vroeg mogelijk voorleggen aan het bestuur van de sangha en zo nodig ook aan Genno Roshi en/of mijn dharma-broer en -zussen. Ook geloof ik dat harmonie en welzijn in de sangha voor een groot deel afhangen van openheid en veiligheid en dit moet dan ook tot de kerntaken van leraar en sangha-leden gerekend worden. Ik zal dan ook waar ik maar kan het bestuur van de sangha steunen en zoveel mogelijk openheid geven op alle terreinen van bestuur, besluitvorming en financiën en evenzeer over eventuele conflicten in de sangha en eventuele verwijten van onethisch gedrag aan mijzelf of anderen.

Bekendheid van de gedragscode

Ik beloof dat ik eventuele nieuwkomers in de sangha zal wijzen op het bestaan van deze code en er voor zal proberen te zorgen dat alle leden van de sangha op de hoogte zijn van de inhoud ervan.